

kaná. Lékař ústavu poznal ovšem co se stalo a vražednice po dlouhém zapírání se přiznala. Gečevská byla pro pokus paličství odsouzena na rok do vězení, načež po svém propuštění obviňovala vězniců strážce, že je otcem jejího dosud nenarozeného děcka. Všecky okolnosti zdají se nasvědčovati, že toto její obvinění zakládá se na pravdě.

Dělníci na kontrakt.

New York, 14. dubna. — Přistěhovalečtí komisaři zahájili tuhý boj proti najímání dělníků v cizině kontraktem na práci v této zemi, neboť jak známo, dovážení takových dělníků zákon zapovídá. Úřady z části nemohly, z části nedbaly zákon tento vynucovati a tak sem do dneška jezdí celé zástupy evropských dělníků, které tam zdejší podnikatelé obalamutí a poměrů neznalé snadno za lacinou mzdu zjednají. Tím trpí nejen tyto moderní otroci, nýbrž také všecko ostatní dělnictvo americké, kterému se pak mzda v témže poměru snižuje. Dělníci na kontrakt nejsou najímáni jenom v Uhrách a Itálii, nýbrž také v Německu a Anglii, kdež jest bída mezi dělnictvem veliká. Nyní dostal komisař Senner nařízení, aby zákony o kontraktní práci co nejpřísněji vynucoval. Asi před čtrnácti dny zadrženo bylo na Ellis Island deset Italanů, kteří byli v podezření, že jsou zjednáni na práci kontraktem. Jejich krajan Philippo Catone přijel z Philadelphie a tvrdě, že jsou Italové jeho příbuzní, obrátil se k soudu a vymohl si jejich propuštění. Úřady však nařídily, aby byl za Italy vyslán vyvědač a tento shledal, že Catone odvezl si krajany své do Philadelphie, kdež je hned zapřáhnul do práce pod kontraktem. Minulé pondělí zadrženo bylo na přistěhovalecké stanici opět třicet pět Italanů, kteří přibylí lodí Entelia. Tito byli vedeni jistým Antonem Muscantim, který se nejprve přiznal, že má pro ně zajištěnou práci, později však, když viděl, že chybil, popíral to a tvrdil, že ty lidi ani nezná. Byl postaven před soud pro falešnou přísahu. Na Ellis Islandu jest zadrženo celkem asi 100 Italanů a většina jich snad bude poslána nazpět do Evropy.

Páter Fulgenc.

Vzpomínka od Dra. Aug. Nevšmála.

Jmenoval se vlastně páter Fulgencius Zeman, byl členem řádu otců Piaristů a professorem na nižším gymnasiu v Benešově, Piaristy spravovaném.

Jen tak slabě přicházejí mi na paměť obrysy jeho postavy a povahy; neboť jest tomu přes pětaticet roků, co naši "parvu" vyučoval a přes třicet roků, co odpovídal v Pánu.

Byl postavy prostřední, hubené, tahů v tváři drobných ale živých. Pozorovali jsme na něm vždycky nějakou mrzutost, někdy i podrážděnost, zřídka kdy veselejší náladu: vždycky ale jakousi — nedbalost a to ve všem. Jeho útlý nosík vykukoval z obličejů jako silně růžové poupátko, a ta barva na něm byla asi draze vykoupěna, neboť páter Fulgenc míval vždy ze všech páterů Piaristů na ústavě nejodřenější, nejspínavější kleriku, kteron nikdy nesvíkal — a ve které podle

domnění i spával, jeho "collare" na krku podobalo se ovinatému kolem krku ručnicku — a jeho boty pod klerikou vykukující byly vždy chatrné, vydávaly lesk velice mdlý a byly velmi neforemné; jednou se nám docela i zdálo, co měl na nohou, že to byly staré boty rektory. Ještě nuzněji vypadalo to v jeho mládeneckém pokojíku, jež obýval v druhém patře piaristické koleje. Jednou mu tam — byly právě jeho jmenoviny — dva žáci jedné třídy jako deputace nesli darem pěkný malovaný obraz a tedy měl příležitost pokradmu všecko si prohlédnout. Na neustlané posteli leželo několik knih, jež obyčejně všecky najednou nosíval též do třídy, ve skříni pootevřené neviděli šatu žádného, obuvi žádné, stěny pokojíku byly holé, až na krucifix nad klekátkem, a mimo stolek a židli neměl dále nic více. — Deputace tam šla druhého roku zas, ale ani toho obrazu nespátřila. Zmizel. Vědělo se tedy mezi námi všeobecně, že jest páter Fulgenc chudšasem — a věděl to on sám; mnohdy nám to dal i cítit.

"Na můj svátek ať mi ke mně nechodíte!" vyhrožoval kdysi nám nezkušeným parvánům, jakoby trestem, zvedaje svůj tenký ukazováček do výše a podezřele se usmívaje.

"Co pak? Proč pak?" divili se mnozí mezi námi, nechápajíce příčiny.

"Povídám ještě jednou, ať mi na můj svátek ke mně s ničím nechodíte!" hrozil znovu pan profesor.

"Vy, Šimšo, kdy pak je můj svátek, abyste věděli, který den ke mně nemáte jít?" zkoušel.

A když odpověď Šimšova dopadla k jeho spokojenosti, ihned mu zapsal do katalogu "eminenc" a opakoval tutéž otázku po třídě dále, až jsme všickni jednotejně ji zodpovídali a tolik "eminenců", co nás bylo, domů odnesli. A ještě zapsal eminenc celé třídy zvlášť do třídní knihy.

"Tak si tedy pamatujte, že na den svatého Fulgencia nesmíte ke mně žádný s ničím přijít," — propouštěl nás pan profesor ze školy, znovu se usmívaje.

Nám parvánůmne bylo — jak se rozumí — nic světějšího, jako školní povinnost a zákaz prof. pátera Fulgence považovali jsme za jednu z prvních těch povinností, proti níž nesmělo se hřešiti.

Bylo tedy svatého Fulgencia a my měli šťastnou či nešťastnou náhodou právě nové, neočekávané prázdniny. Sesypal se v koleji nějaký hlavní komín, bylo ho třeba přestavovat, trouby od kamen k němu vedoucí znovu připojovat, do něho vést, — k tomu se přidaly správký podlah, kamen — a to všecko mělo trvati asi osm dní. Rektor nám to dal oznámiti a my s novou radostí rozběhli a rozjeli se domů.

V pokojíku pátera Fulgence bylo snad ještě smutněji a prázdněji, nežli kdy jindy. Pan profes-

sor odsloužil si ráno máš svatou, vyučování nebylo, venku sněžilo a mrzlo, a v jednoduché klerice nebylo možno jíti na procházku, ač by toho v den jmenovin jeho byl zasluhoval.

Mrzut seděl chvílku ve svém pokojíku, vyhlížeje z něho oknem na náměstí, kde se jindy před početím vyučování, než se dalo znamení zvoncem, shromažďovali žáci. Místo ono bylo tentokráte prázdné a tiché.

Páter Fulgenc vyšel z pokoje na chodbu, sešel dolů k fortně a špehyrkou v ní díval se upřeně dlouho ven na schody ku koleji vedoucí, jakoby příchod někoho očekával.

Konečně si zašel ke školníkovi. "Kadeřáčku, víte, kde zůstává parván Kříž?"

"Prosím, v Zámecké ulici u kluboučnicka Endršta."

"Dojděte k němu, aby hned ke mně přišel."

"K službám."

Parván Kříž, premiant a první v naší třídě, dostavil se brzy do bytu pana profesora.

"Laudetur Jesus Christus!" pozdravil.

"In saecula saeculorum, Amen" — odvětil professor.

Nastalo chvíli ticho. Kříž čekal, páter Fulgenc čekal, jak se zdálo, též — až jak začne Kříž.

"Postav se, Kříži, přede mne, jako bys měl něco pěkného odříkavat," kázal professor.

Kříž se postavil, pln strachu, do předepsané polohy, očekávaje, co se dále stane.

"Ty se jmenuješ Kříž?"

"A — ano."

"A jsi prvním v parvě?"

"Ano."

"Žádný tě sem dnes neposlal s ničím?"

"Žádný," jekal Kříž, nechápaje smysl otázek.

"Tak jdi zase domů a tohle si pamatuj!" otevřel mu dvéře páter Fulgenc a vyšoupl ho ven.

"Kadeřáčku, vy jste dnes taky hrozný nešika!" huboval školníka. Kříže fortanou propouštějícího.

Bylo po mimořádných prázdninách a třída naše seděla zas pohromadě. Byla hodina přírodopisu, jemuž vyučoval páter Fulgenc.

Professor vešel do třídy.

"Laudetur Jess Christus!" pozdravili jsme vstupajíce z lavice.

"In saecula!" odsekl páter Fulgenc, vystoupil rychle na katedru, vytáhl ihned katalog a třídní knihu a spustil:

"Všichni z první lavice ven!"

První lavice vystoupila.

"Jak pak uctívá školní mládež nejlíp památku svatého Fulgencia?"

Otázka šla po celé řadě, ale nikdo ji neuměl k spokojenosti pana profesora zodpovídat; jeden hádal, že modlitbou, jiný, že máš svatou, jiný, že písni k svatému Fulgenciu — — —

"Máte trojku, jeden jako druhý a sedněte si! Druhá lavice!"

Dopadlo to zrovna tak, až se vy-

střídaly všechny lavice a celá třída dostala po trojce, která se pak zanesla i do třídní knihy.

"Já vám dám, vy kujóni," chvěl se hněvem pan profesor, "a teď vám to řeknu: postem uctívá školní mládež památku svatého Fulgencia — a vy jste mne taky jak náleží vypořádali. He — kdo pak byl u mne s gratulací?"

Nikdo neodpovídal. Hrozně tušení zmocnilo nás všech.

"Nikdo!" — hřímal pan profesor a oči jeho píchaly jako jehly.

"A kdo pak mi co přines? Taky nikdo! A teď si to pamatujte a ucte se lépe!"

Událost tato rozhlásila se po všech třídách, a zkušenější žáci vyšších ročníků se nám vysmívali.

"Ale, vždyť páter Fulgenc nám říkal, abychom k němu o jeho svátku s ničím nechodili," — řekli někteří z nás.

"S ničím — ano, to je jeho vtip; páter Fulgenc má o svůj svátek benefici a zve k ní už dlouho napřed! — My jsme si to už odbyli dávno, ale vy jste ještě hloupi!" byla odpověď.

Hospodářská besídka.

Jak docíliti co nejranějších bramborů. Zranných druhů odporoučí se k docílení velikých výnosů ze všech nových druhů nejlépe odrůda zvaná šestinedělka. Má-li se však výnosu takového docíliti, nesmí se ani sázení ani sklizeň díti dosavadním, obvyklým způsobem. Mají-li brambory býti dobré chuti, nesmějí se sázeti do půdy čerstvě pohnojené přímo, nýbrž teprve jako druhá plodina. Mimo to třeba půdu zkypriti již na podzim buď překopáním nebo přeoráním.

Ku konci zimy rozhrnou se hlízy k sázení určené po plochých bednách a nechají se poblíž kamen oschnouti, při čemž se poněkud sevrknou. Jakmile nastane mírná povětrnost a půda náležitě oschla a se zahřála, přeoráme pozemek ještě jednou, načež sázíme v obyčejné vzdálenosti prostředně velké, celé hlízy (nikoli rozkrájené). Jakmile stonky a lístky objeví se nad zemí, třeba brambory ihned okopati, což se později ještě třikrát i čtyřikrát opakuje.

První dorostlé a dozrálé hlízy se rostlině odejmou a zužitkují se buď v domácnosti nebo prodejem. Hlízy v zemi zbylé znenáhla dorostou a poskytují druhou i třetí sklizeň; poslední ponecháme opět k sázení. Při způsobu tomto nevykopává se tedy trs celý, nýbrž utrhuje se znenáhla pouze uzrále hlízy, při čemž rostlina dává ranější a tudíž i výnosnější sklizeň. Záleží-li hlavně na tom, abychom docílili co možná nejranějších bramborů, třeba i málo, necháme několik řádků neokopáných.